

Geef oplichters geen kans

Een veilig ID

Wat is identiteitsfraude?

Hoe kunt u
identiteitsfraude
voorkomen?

En als u slachtoffer bent,
hoe kunt u dan de schade
vlot herstellen?

Lees verder voor handige
tips en achtergronden.

**U bent slachtoffer van
identiteitsfraude?**

 wat kunt u doen?

Wat is identiteitsfraude?

Een oplichter handelt uit uw naam

Online shoppen zonder te betalen. Geld lenen en van de aardbodem verdwijnen. Een telefoonabonnement afsluiten en ervandoor gaan met de nieuwste smartphone. Stelt u zich eens voor dat een oplichter dit doet uit uw naam. De dief is spoorloos, u krijgt de rekening.

Hoe dat kan? Een oplichter ontfutselt uw identiteitsgegevens. Bijvoorbeeld via een online advertentie, of met een 'phishing mail'. Met die gegevens geeft hij zich uit voor u. We noemen dit 'identiteitsfraude'. En het kan ingrijpende gevolgen hebben.

Gelukkig nemen veel organisaties maatregelen tegen identiteitsfraude. U kunt zelf ook veel doen om identiteitsfraude te voorkomen.

Bent u toch ooit slachtoffer, vraag dan het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten om hulp.

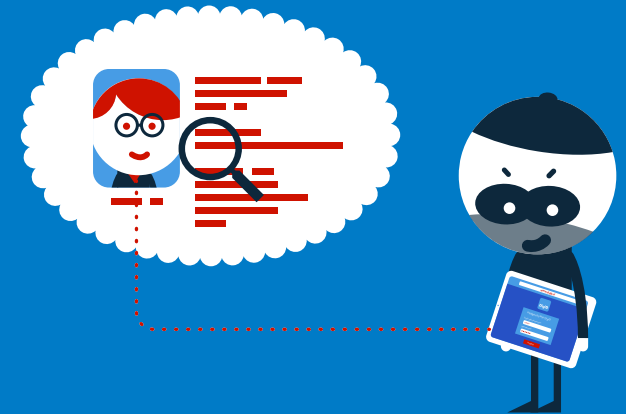

Wat is identiteitsfraude?

Wat kunnen oplichters doen uit uw naam?

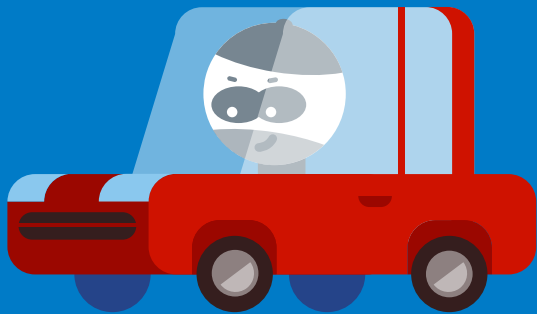

online winkelen en
(telefoon-)
abbonementen
afsluiten

bankrekeningen openen
en kredieten en
creditcards aanvragen

een auto huren of een proefrit maken

zaken doen
met de
overheid

u beschadigen via
social media
of uw e-mailaccount

in een hotel overnachten
of een huis huren

Hoe komen oplichters aan uw identiteitsgegevens?

▶ De oplichter steelt gegevens en documenten van u

uit uw tas of huis of op een plek waar u uw document in bewaring geeft

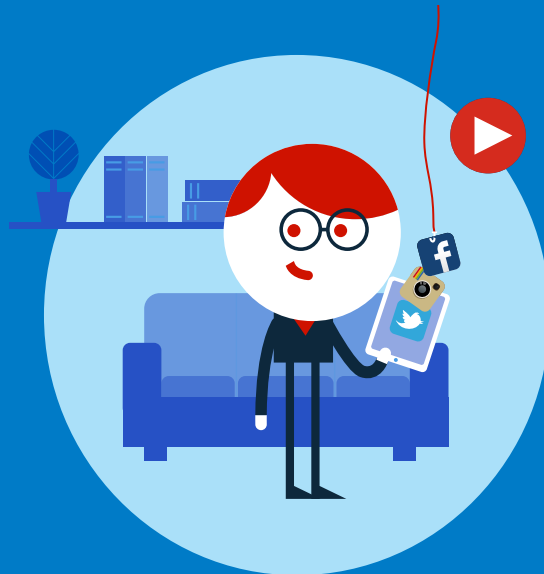
uit uw brievenbus

uit uw computer of mobiele telefoon

▶ De oplichter misleidt u tot het delen van gegevens en documenten

met een babbeltruc aan de telefoon of aan de deur
via online advertenties met een phishing mail

▶ De oplichter krijgt gegevens en documenten van u 'cadeau'

uit slecht beveiligde administraties

uit uw afval

via social media of op het internet

Laat uw identiteitsgegevens en documenten niet stelen

Identiteitsbewijs

Paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen zijn steeds moeilijker te vervalsen. Daarom zijn gestolen documenten populair onder criminelen. De oplichter koopt op een zwarte markt online het identiteitsbewijs van iemand die op hem lijkt: een lookalike. Bij identiteitscontroles is 'lookalike fraude' moeilijk te herkennen.

Post uit uw brievenbus

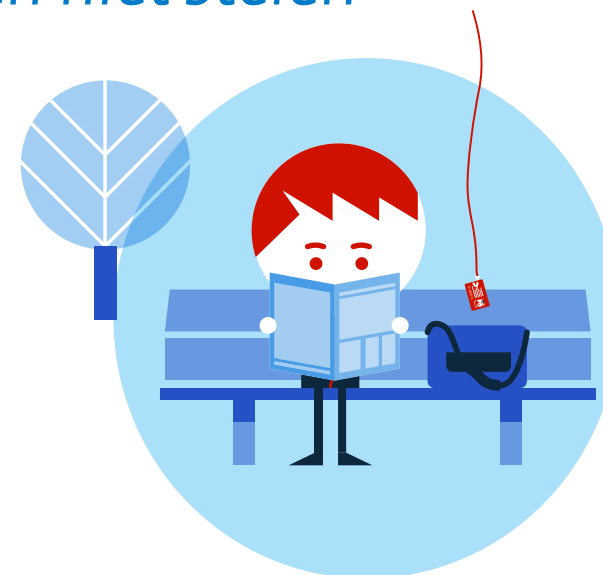
Oplichters hengelen post uit uw brievenbus. Als u bijvoorbeeld een nieuwe bankpas thuisgestuurd krijgt, weten zij die uit de brievenbus te hengelen. Hetzelfde geldt voor de pincode die wordt opgestuurd. Ook kunnen oplichters brieven van de Belastingdienst, loonstrookjes, jaaropgaven of verzekeringspapieren uit uw bus hengelen.

Computer, tablet of smartphone

Hackers kunnen inbreken op uw computer, op uw e-mail account of uw account in 'de cloud'. Op die manier kunnen ze bijvoorbeeld uw identiteitsgegevens bemachtigen, of onder uw naam berichten mailen of 'posten'.

Veilig online met uw computer, tablet en telefoon?

 www.veiliginternetten.nl

Tip 1 Bewaar uw ID-bewijs op een veilige plaats. Kwijt of gestolen? Direct blokkeren! Bel uw gemeente.

Tip 2 Beveilig uw brievenbus tegen posthengelen.

Tip 3 Beveilig uw digitale accounts, zoals DigiD of social media, met twee-staps-authenticatie: u ontvangt een extra controlecode per sms, of u genereert deze code met een app. Een oplichter kan dan niets beginnen zonder uw telefoon, tablet of computer.

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Deel uw gegevens en documenten niet met de verkeerde mensen

Start

Wat is
identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Babbeltruc aan de telefoon of aan de deur

Oplichters zijn meesters in het winnen van uw vertrouwen. Zij bellen u op en doen zich voor als medewerker van een bank. Of als medewerker van een computerbedrijf die een zogenaamd 'probleem' met uw computer voor u wil repareren via de telefoon. Zonder dat u het door heeft, geeft u uw inloggegevens prijs. Of u geeft de oplichter toegang tot uw computer.

Online advertenties

Oplichters adverteren met iets wat u graag wilt hebben: concertkaartjes, woonruimte, een leuke baan. Bijvoorbeeld via online marktplaatsen. Als de verleiding groot is, bent u minder waakzaam. Daar profiteren oplichters van: ze vragen u om een kopie van uw identiteitsbewijs of andere documenten te sturen. Of ze vragen u om een klein bedrag over te maken, waarmee u een online bankrekening op uw naam activeert zonder dat u daar erg in heeft.

Phishing mail

Oplichters sturen u een 'phishing mail'. Dit is een mail die lijkt op een mail van de overheid, een bank of een ander bekend bedrijf. In die mail vragen ze u bijvoorbeeld om uw gegevens te mailen. Of ze vragen u om in te loggen via een link in de mail: zo wordt u naar een valse website geleid waar u uw gegevens prijsgeeft. Zo komen ze bijvoorbeeld aan uw DigiD inlognaam en wachtwoord.

'Hang op, klik weg, bel uw bank'

www.veiligbankieren.nl

Tip 1 Verifieer het verhaal. Zoek het telefoonnummer van het bedrijf op en leg uit wie u benaderd heeft en wat hij gevraagd heeft.

Tip 2 Online kopen of verkopen? Stuur nooit kopieën van uw ID-bewijs of andere documenten met uw identiteitsgegevens.

Tip 3 Klik in e-mails nooit op een link naar een inlogpagina. Surf zelf naar het juiste webadres. Het juiste adres voor inloggen met DigiD: <https://digid.nl>.

Geef uw identiteitsgegevens niet 'cadeau'

Start

Wat is
identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Slecht beveiligde administraties

Tal van organisaties vragen u om een kopie van uw identiteitsbewijs. Die worden vaak goed bewaard, maar niet altijd. Met een kopie van uw identiteitsbewijs kunnen oplichters bijvoorbeeld een online bankrekening openen of een telefoonabonnement afsluiten..

Afval en oud papier

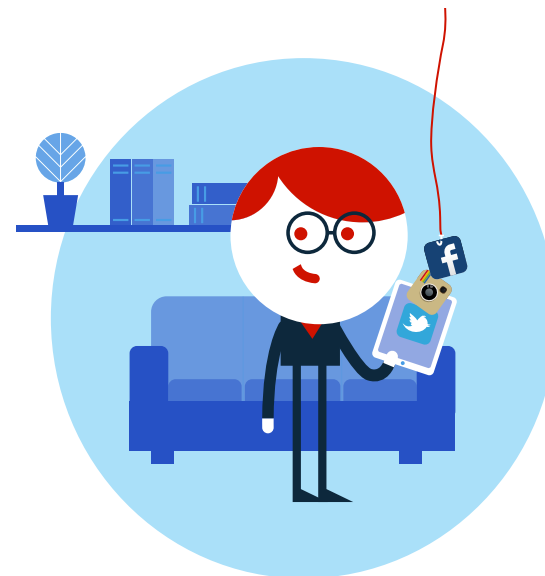
Oplichters vissen in uw afval of oud papier. 'Dumpster diving' heet dat. Ze zoeken bijvoorbeeld loonstrookjes, jaaropgaven of verzekeringspapieren. Ook als u uw oude computer, tablet of telefoon wegdoet of verkoopt, kan deze in verkeerde handen vallen.

Social media en internet

Oplichters zijn goed thuis op het internet. Daar verzamelen ze gegevens over u via bijvoorbeeld Google, Facebook en Twitter. Dat zijn vaak gegevens die u zelf deelt. Of gegevens waarvan u niet wist dat ze op het internet te vinden waren. Oplichters brengen zorgvuldig uw profiel in kaart. Vervolgens handelen ze namens u.

Maak kopieën onbruikbaar voor oplichters

 Download de KopieID-app

Tip 1 Versnipper oude documenten met uw identiteitsgegevens en adresgegevens. Vernietig gegevens op oude computers en telefoons.

Tip 2 Weet wat u deelt via social media. Toon zeker geen foto's van uw paspoort, identiteitskaart of rijbewijs.

Tip 3 Maak kopieën onbruikbaar voor oplichters: schrijf datum en doel erop en streep de gegevens door die de ontvanger niet nodig heeft.
Download de KopieID-app

Bent u slachtoffer van identiteitsfraude?

Fraude met (kopie) identiteitsdocument

(paspoort, identiteitskaart of rijbewijs)

Er staan rekeningen, leningen, creditcards of woonruimten op uw naam, waar u niets van weet.

U ontvangt boze berichten van mensen die u als oplichter zien, bijvoorbeeld omdat u hen via een online marktplaats zou hebben opgelicht.

U moet op verhoor komen omdat ook de politie u als verdachte ziet.

U wordt aangehouden bij een grensovergang of bij controle door de politie.

Fraude met DigiD

U ziet onbekende werkgevers op pensioen- of belastingoverzichten staan.

U ontdekt op mijnoverheid.nl dat uw gegevens bij de overheid zijn gewijzigd.

Nadat u heeft ingelogd op www.digid.nl ziet u in uw gebruikshistorie dat er is ingelogd op een moment dat u dat niet heeft gedaan.

Uw verzoek voor een uitkering wordt geweigerd omdat er al een uitkering op uw naam staat waar u niets van af weet.

U ontdekt dat u onder een ander adres staat ingeschreven, terwijl u dit nooit heeft gewijzigd.

Fraude met openbare gegevens

U ontvangt brieven van advocaten of incassobureaus en gerechtsdeurwaarders over schulden waar u niets van weet.

U ontvangt rekeningen of ontvangstbevestigingen die aan u zijn gericht voor goederen of diensten die u niet heeft besteld.

Er staan op uw bankafschriften of creditcard-overzichten uitgaven die u niet herkent.

U kunt geen lening krijgen omdat er een signalering op uw naam staat bij het BKR.

Overige fraude

Er staan profielen van u op social media waar u niets van weet en die u niet zelf heeft aangemaakt.

Er staan bestanden op uw computer opgeslagen waar u niets van af weet.

Uw contacten ontvangen e-mails van u die u niet zelf heeft verstuurd.

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Uw situatie staat er niet tussen?

Ga naar het algemene stappenplan

Er is een fout gemaakt met uw identiteit?

fout herstellen

Fraude met (kopie) identiteitsdocument?

Meld identiteitsfraude **altijd** bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

1

Indien uw identiteitsdocument (paspoort/ identiteitskaart/rijbewijs) vermist is of gestolen, neem dan direct contact op met uw gemeente om dit te laten blokkeren. In sommige gemeenten dient u eerst aangifte bij de politie te doen.

2

Indien u vermoedt dat een kopie van uw identiteitsbewijs in handen is gevallen van een kwaadwillende, dan is het raadzaam om uit voorzorg het identiteitsbewijs bij uw gemeente te laten blokkeren. Heeft iemand zich reeds voor u uitgegeven waardoor enig nadeel is ontstaan? Doe dan aangifte bij de politie en meld het bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten (CMI).

3

Meld aan uw werkgever of uitkeringsinstantie dat u mogelijk slachtoffer bent van identiteitsfraude. Zorg ervoor dat er geen werkgeversverklaring, loonstrook, uitkeringspecificatie of jaaropgaaf kan worden opgevraagd.

4

Informeer uw bank over mogelijk misbruik van uw gegevens en controleer uw bankafschriften nauwkeurig.

5

Bij Bureau Krediet Registratie (BKR) kunt u navraag doen of er mogelijk registraties op uw naam zijn binnengekomen. Het is raadzaam om dit na enige tijd nogmaals te doen. Meer informatie kunt u vinden op: www.bkr.nl.

6

Op www.mijnoverheid.nl kunt u controleren of uw gegevens juist geregistreerd staan bij de overheid.

7

Bij Stichting Preventel, een samenwerkingsverband tussen aanbieders van telecommunicatie diensten, kunt u navraag doen of er meldingen op uw naam zijn binnengekomen. Zie www.preventel.nl.

8

Heeft de mogelijke fraudeur ook de beschikking over uw adresgegevens? Wees dan ook bedacht op fraude met uw DigiD (zie Fraude met DigiD of BSN).

9

Doorloop ook de voor u relevante stappen in het algemene stappenplan.

Fraude met DigiD?

Meld identiteitsfraude **altijd** bij het **Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten!**

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

1

Log in op <https://digid.nl> en www.mijnoverheid.nl en controleer de **gebruikshistorie**.

2

Is uw DigiD misbruikt? **Hef dan uw DigiD op** en vraag gelijk een nieuwe aan met een andere gebruikersnaam en wachtwoord. Uw oude DigiD gegevens zijn dan onbruikbaar.

3

Kunt u niet inloggen op Mijn DigiD? Neem dan contact op met de DigiD **helpdesk** en geef aan dat u uw DigiD wilt opheffen. Vraag ook in dat geval uw DigiD alvast opnieuw aan.

4

Zorg ervoor dat u ook direct aangeeft dat u uw DigiD wilt uitbreiden met de **extra controle via sms**.

5

Zorg dat u **bewijsmateriaal verzamelt** en het misbruik meldt bij de juiste instanties. **Meld misbruik** bij DigiD, de politie en de betreffende instantie waar uw gegevens zijn misbruikt.

6

Doorloop ook de voor u relevante stappen in het algemene stappenplan.

Fraude met openbare gegevens?

Meld identiteitsfraude **altijd** bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten!

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

1
Ga niet zomaar over tot betaling.

2
Neem **contact op met het incassobureau** en meld dat u geen bestelling heeft geplaatst. Vraag om schriftelijk bewijs waaruit de bestelling blijkt.

3
Ga met dit bewijs naar de politie en doe aangifte.

4
Stuur het incassobureau en het bedrijf waar de bestelling zou zijn gedaan een afschrift van de aangifte. Verzoek hen om de vordering in te trekken en dit binnen twee weken schriftelijk aan u te bevestigen.

5
Blijf in contact met het incassobureau als u opnieuw brieven ontvangt.

6
Doorloop ook de voor u relevante stappen in het algemene stappenplan.

Algemeen stappenplan – Hoe herstelt u identiteitsfraude?

Meld identiteitsfraude **altijd** bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten!

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

1

Neem contact op met de betrokken instanties.

2

Leg een logboek aan van de gebeurtenissen en bewaar alle relevante correspondentie. **Verzamel zoveel mogelijk bewijs** waaruit blijkt dat er sprake is van identiteitsfraude. Denk hierbij aan kopieën van bankafschriften, brieven van incassobureaus of aanvragen van abonnementen.

3

Vermoedt u als slachtoffer of getuige een strafbaar feit, dan kunt u aangifte doen bij de politie. Neem zoveel mogelijk documenten mee om uw verhaal te ondersteunen. Zonder aangifte kan de politie geen opsporingsonderzoek instellen en zonder aangifte kunt u de schade niet op de dader of de verzekering verhalen.

4

Wijzig wachtwoorden van uw accounts regelmatig. Gebruik sterke en verschillende wachtwoorden. Een sterk wachtwoord is lang en bestaat uit een combinatie van gewone letters en cijfers, kapitalen en bijzondere leestekens. Dit kan ook een korte zin zijn.

5

Als er op uw naam een profiel is aangemaakt op Facebook, andere social media of Marktplaats, dien dan bij betreffende organisatie het verzoek in om dit **profiel te laten verwijderen**.

6

Overweeg of het in uw situatie verstandig is om uw privé en/of zakelijke **contacten te informeren** dat u slachtoffer bent van identiteitsfraude.

Fouten in uw identiteitsgegevens

Het kan zijn dat er door een overheidsorganisatie een fout is gemaakt met uw gegevens waardoor u niet goed geregistreerd staat. Herstel hiervan kan soms lastig zijn.

U kunt contact opnemen met de betreffende organisatie en met bewijsstukken aantonen dat de registratie niet juist is.

Komt u er samen niet uit? Meld de fout dan bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en – fouten (CMI).

Zij kunnen u helpen bij het herstellen van een foutieve registratie van persoonsgegevens en de gevolgen daarvan.

Inzage in uw persoonsgegevens (BRP) bij de gemeente

U kunt bij uw gemeente gratis uw eigen persoonsgegevens inzien om te controleren of de gegevens kloppen. U kunt hiervoor ook inloggen op 'www.mijnoverheid.nl'.

Zijn de gegevens naar uw mening onjuist of onvolledig opgenomen? U heeft dan het recht om een wijziging te vragen. U gaat daarvoor met bewijsstukken en uw identiteitsbewijs naar de balie van de afdeling burgerzaken van uw gemeente.

Bewijsstukken zijn de papieren die bewijzen dat de gegevens niet kloppen. Bijvoorbeeld uw verblijfsvergunning of een huwelijksakte.

Voor vragen of klachten over de BRP kunt u terecht bij de gemeente.

Als u er niet uitkomt met de gemeente kunt u de registratiefout melden bij het **Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en -fouten (CMI)**.

Start

Wat is identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en –fouten (CMI)

Meld identiteitsfraude altijd bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en –fouten (CMI). Daar zitten de experts die u kunnen helpen bij het oplossen van uw probleem.

Het CMI is onderdeel van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

U kunt bij het CMI terecht voor:

- melding van identiteitsfraude of van een fout in uw persoonsgegevens
- informatie over identiteitsfraude
- advies en ondersteuning als u slachtoffer bent van identiteitsfraude

Contactgegevens

Telefoonnummer:

088 - 900 1000

E-mailadres:

info@rvig

Postadres:

Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en –fouten (CMI)
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Slachtoffer van identiteitsfraude?

Ga naar het meldingsformulier op
www.rijksoverheid.nl/identiteitsfraude

Start

Wat is
identiteitsfraude?

Slim voorkomen

Vlot herstellen

Hulp nodig?

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Rijksdienst voor Identiteitsgegevens
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl/identiteitsfraude

November 2015